

**Илија Христодулов
повторно
претседател на
МКД „Илинден“**

**Интервју со
Игор Киров -
од анонимус,
до светски
признат
кореограф**

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Година XXIV 2017.

МАРТ – АПРИЛ
OŽUJAK – TRAVANJ

ISSN 1333-7769

**БРОЈ
106**

Етно културата како духовна вредност

**За Заедницата на Македонците 619
илјади куни од Државниот буџет на РХ**

Стиховите го поврзуваат светот

BlokMAX®

Učinkovit kod različitih vrsta bolova
i simptoma prehlade i gripe!

ibuprofen

- ✓ glavobolja
- ✓ zubobolja
- ✓ menstrualni bolovi
- ✓ bolovi u mišićima i leđima
- ✓ vrućica

BlokMax

Pojedinačna doza je 1-2 tablete.
Ne smije se uzeti više od 6 tableta
(1200 mg ibuprofena) tijekom 24 sata.

Razdoblje između doza treba biti 4 – 6 sati.

200 mg ibuprofena

BlokMax forte

Pojedinačna doza je 1 tableta.
Ne smije se uzeti više od 3 tablete
(1200 mg ibuprofena) tijekom 24 sata.

Razdoblje između doza treba biti 4 – 6 sati.

400 mg ibuprofena

ALKALOID

Health above all

Prije upotrebe pažljivo pročitati uputu o lijeku, a o rizicima i nuspojavama upitajte svog liječnika ili ljekarnika.

GLASILO ZAJEDNICE
MAKEDONACA U
REPUBLICI HRVATSKOJ

СПИСАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА
НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО
РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Главна и одговорна уредничка:
МИЛЕНА ГЕОРГИЕВСКА

Заменик на главната и одговорна уредничка:
ЕЛИЗАБЕТА ПЕТРОВСКА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак

Превод и лектура: Марија Георгиева-Петриќ

Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Васил Тоциновски

Тинка Барбутов Крстева

Мирјана Мајиќ

Редакција:

Елизабета Петровска – Загреб

Јулијана Младеновска Тешија – Осиек

Ана Азеска – Риека

Елена Кипровска Кнежиќ – Задар

Биљана Митревски – Сплит

Михаела Златеска – Пула

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz Državnog proračuna RH
posredstvom Savjeta za nacionalne manjine RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj,
Zagreb, Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

OIB: 07739533563

Žiro račun: PBZ – IBAN: HR6023400091100038804

Tel./Fax: (01) 48 72 655

web: www.zmurh.hr

e-mail: zajednica.makedonaca1@zg.t-com.hr

zmurh.hr@gmail.com

За издавачот: Илија Христовулов

Печат: М-Принт д.о.о. Загреб

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: Коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

ЕХО НА ВРЕМЕТО

Агол на уредникот
Urednikov kutak

Чекајќи го Годо

Како во познатото дело на Семјуел Бекет „Чекајќи го Годо“, всушност животот ни поминува во чекање, поточно, се сведува на едно големо чекање. Кога ќе се родиш чекаш да пораснеш, чекаш да ти дојде роденденот, чекаш да заврши учебната година, чекаш да ти се јави некој што го сакаш, чекаш да завршиш факултет, па да се вработиш, а потоа чекаш да дојде први и да земеш плата. Чекаш да оздрави некој којшто е болен, чекаш во ред пред шалтер да платиш некоја сметка, чекаш на семафори, на автобуска станица, чекаш да завршат изборите... Чекаш децата да се родат, па да пораснат, да станат свои луѓе.

Чекање, чекање, чекање... Кога е зима чекаш лето, кога е лето чекаш да дојде зима.

Но, времето одминува и почнуваш да старееш, животот ти летнал. Каков апсурд!?

Од друга страна, пак, чекањето ја поттикнува надежта. Надежта дека ќе го дочекаме тоа што го чекаме. А тоа му дава смисла на животот.

Надежта нè одржува во животот. Надежта за подобро утре, поголема оценка, поголема плата, поубав автомобил, поголем стан или куќа, летување...

Надежта за нешто подобро.

Е сега малку за апсурдноста на живеењето, порака до модерниот човек кој се губи како индивидуа во денешното време. Или се тоа само еден куп глупости собрани во книгата на Семјуел Бекет? Или можеби во нашиот живот?

И така го чекаме мистериозниот Годо.

Ако не е така, ако немаме надеж, кај би ни бил крајот!?

Та нели е чуден животот?

Милена Георгиевска
(m.georgievska@gmail.com)

За Заедницата на Македонците 619 илјади куни од Државниот буџет на РХ

Согласно Уставниот закон за правата на националните малцинства во Република Хрватска, Советот за националните малцинства на РХ, едногласно ја донесе Одлуката за распределување на парите. Заедницата на Македонците во Република Хрватска доби ист износ како и лани

На 20 април се одржа 73. седница на Советот за националните малцинства на Република Хрватска, каде беше прифатен Годишниот извештај за трошењето на средствата кои беа обезбедени во Државниот буџет на Република Хрватска за 2016 година, како поддршка за програми за остварување на културната автономија на националните малцинства во РХ.

Имено, согласно Уставниот закон за правата на националните малцинства во Република Хрватска, Советот едногласно ја донесе Одлуката за распределување на парите.

Заедницата на Македонците во Република Хрватска доби ист износ како и лани 619.000,00 (за 1.000,00 куни поголем) и тоа како што следи во следната табела:

ЗАЕДНИЦА НА МАКЕДОНЦИТЕ

Информирање:

175.000,00

Издаваштво:

10.000,00

Културни манифестации:

120.000,00

Културен аматеризам:

МКД „Браќа Миладиновци“

60.000,00

МКД „Илинден“

71.000,00

МКД „Македонија“

60.000,00

МКД „Билјана“

37.000,00

МКД „Охридски бисер“

50.000,00

МКД „Св. Кирил и Методиј“

36.000,00

За сите овие средства по прикажаната Методологија на следење на трошоците и начинот на трошењето на овие средства, сите друштва имаат обврска периодично да поднесуваат извештаи до Советот за националните малцинства за начинот

на трошењето на парите и за сите активности што ги имаат друштвата.

На седницата едногласно беше донесена и Одлука за доделување на средства за остварување на материјалните претпоставки за ромското на-

ционално малцинство, а исто така, преземено е и покровителство на културно-уметничките манифестации „Липовљански средби 2017.“ и „Вечер на националните малцинства во Бјеловар“.

Биљана Митревски

Илија Христовулов повторно претседател на МКД „Илинден“

На 11 март во просториите на МКД „Илинден“ од Риека се одржа редовното Изборно собрание, на кое, според законските обврски, требаше да се изберат (или повторно изберат) претседател, потпретседател, но и членови на Управниот одбор

Традиционално, Собранието го отворија членовите на хорот при МКД „Илинден“, кои симболично ги отпеаја химните на Република Хрватска и на Република Македонија.

Со Собранието претседаваше актуелниот претседател Илија Христовулов, кој на самиот почеток ги поздрави сите присутни, со особена благодарност за присуството упатена до членовите на осиечкото МКД „Браќа Миладиновци“. Како прва точка од дневниот ред се најде отчетот за сработеното во изминатата 2016 г., односно за исполнување на предвидената програма, како и за потрошените финансиски средства одобрени од Советот за националните малцинства на Република Хрватска. Исто така, на дневен ред беше ставена оставката на веќе поранешната членка на Управниот одбор и потпретседател на Друштвото, Славица Чомов, која објасни дека се повлекува од свои приватни причини. Претседателот Христову-

лов ја прифати оставката и ѝ се заблагодари на Славица Чомов за досегашната соработка, со надеж дека со тоа нема да заврши и нејзиното дружење со сите членови на Друштвото на редовните средби што се организираат.

Собранието продолжи со својата главна точка, а тоа е избор на нови членови на Уп-

равниот одбор, како и претседател и двајца потпретседатели. Промена настана само на едното потпретседателско место, поради оставката на Славица Чомов, чие место го зазедо претседателката на Советот на македонското национално малцинство за Град Риека, Ванѓа Калиќ. Исто така, за нови членови на Управниот одбор се избрани Давор Попданковски и Инес Божиновски, покрај веќе постојните Илија Христовулов, Ивона Дуноски-Митев, Ванѓа Калиќ, Гордана Квајо и Илија Младенов.

Официјалниот дел заврши со доделување благодарници на најредовните членови на МКД „Илинден“ од Риека за нивната несебична посветеност во сплотувањето на Македонците од Приморско-горанската жупанија, како и во негувањето на македонската традиција надвор од нејзините граници. На самиот крај, пред неформалното дружење, Собранието го затвори хорот со химната на МКД „Илинден“, насловена „Илинденска“.

Ана Азеска

Ученици од Македонија во посета на Првата хрватска сушачка гимназија

Проектот „Ученици денес – одговорни претприемачи утре“ (STRET – Students Today Entrepreneurs Tomorrow) е финансиран од Националната агенција за европски образовни програми и мобилност преку програмата „Еразмус +“ и се одржа од 2 до 7 мај во Првата хрватска сушачка гимназија во Риека. Учениците учеа промовирање корпоративна општествена одговорност и филантропија

Ученици од Македонија, Хрватска и Литванија учеа промовирање корпоративна општествена одговорност и филантропија во рамките на проектот „Ученици денес – одговорни претприемачи утре“ (STRET – Students Today Entrepreneurs Tomorrow), финансиран од Националната агенција за европски образовни програми и мобилност преку програмата „Еразмус +“, што се одржа од 2 до 7 мај во Првата хрватска сушачка гимназија во Риека.

На настанот присуствуваа осуммина ученици од гимназијата „Раде Јовчевски – Корчагин“, во придружба на професорките Тања Голчева и Лидија Стојчева, како и тројца ученици од Угостителското училиште од Скопје во придружба на Ирина Јаневска. Јаневска е дел од македонското Здружение за социјални иновации „АРНО“, кое е носител на проектот, во соработка со СУГС „Раде Јовчевски – Корчагин“ од Скопје, со гим-

назијата „Лиздеикос“ од Литванија, со Првата сушачка гимназија од Хрватска, како и со организацијата „Аут оф д бокс“ од Белгија.

Проектот, како што се наведува во соопштението на АРНО, има цел да ги надгради постојните програми за претприемништво во училиштата, промовирајќи ги концептите на филантропија и корпоративна општествена одговорност и учејќи ги младите за новите бизнис-модел на социјални претпријатија.

Според Ирина Јанеска од „АРНО“, бизнис-секторот е алката што е важна, бидејќи опфаќа широк спектар активности, од филантропија до нови бизнис модели како социјални претпријатија.

– Преку проектот ние ги охрабруваме младите да станат бизнис-лидери, кои утре, кога ќе станат моќни и влијателни, не треба да заборават да повратат и да им помогнат на оние на кои им треба помош. Заедно

со професорите и учениците ќе учиме за стратешки донации, за социјално претприемништво и за одржлив развој. Сите имаме многу за учење и многу за правење. Овој проект, веруваме, ќе биде корисен за сите, изјави Јанеска.

Учениците имаа можност да се сретнат и со претседателот на Заедницата на Македонците во Република Хрватска, Илија Христовулов, со учителката по македонски јазик и култура, Наталија Лековска, како и со почесниот конзул на Р. Македонија во Р. Хрватска со седиште во Риека, проф. д-р Горан Калоџера. Од сите нив имаа можност да дознаат нешто повеќе за животот на Македонците во Хрватска, за наставата по македонски јазик во ОУ „Центар“ и во Првата хрватска сушачка гимназија, но и за работата на Лекторатот по македонски јазик при Филозофскиот факултет во Риека.

Ана Азеска

Поетеси за поетесите

На настанот учествуваа поетеси кои се поврзани со животот во туѓина. Барбара Корун е од Словенија, Станислава Репар е од Словачка, а живее во Словенија, Лидија Димковска е Македонка која живее во Словенија, Асја Бакиќ е ќерка на бегалци од БиХ во Хрватска, а Сибила Петлевски е ќерка на Македонец и живее во Загреб, како и модераторката Надежда Чачинович, која е родум од Будимпешта

Во организација на Амбасадата на Република Словенија во Загреб и Хрватскиот П.Е.Н. центар, а по повод Денот на жената, на 8 март 2017 година во библиотеката „Богдан Огризовиќ“ во Загреб се одржа интересна литературно-разговорна вечер на тема Поетеси за поетесите. Овој проект е основан поради проблемот на една словенечка поетеса за продолжување на ста-

тусот во Министерство за култура, со идеја поетесите да се поврзат и преку општествено делување да сторат нешто за себе. Од иницијативата, во период од пет години одржани се многу поетски средби, отпечатени се 50-тина стихозбирки на 40-тина поетеси, искажани се и испишани многу важни теми.

На настанот учествуваа поетеси кои се поврзани со животот во

туѓина. Барбара Корун е од Словенија, Станислава Репар е од Словачка, а живее во Словенија, Лидија Димковска е Македонка која живее во Словенија, Асја Бакиќ е ќерка на бегалци од БиХ во Хрватска, а Сибила Петлевски е ќерка на Македонец и живее во Загреб, како и модераторката Надежда Чачинович, која е родум од Будимпешта.

Тема на вечерта беше фактот дека жените поетеси сè уште се во сенка на нивните машки колеги, особено ако живеат во странство. Како главна порака на настанот се истакна солидарноста и заемниот поттик, што беше презентирани низ чувствата, разговорот и поезијата на поетесите.

Е. П.

Поетите имаат заеднички јазик

Литературната средба на амбасадорите на зборот „Бескрајност“ се одржува под мотото *Поетите имаат заеднички јазик*, оти поетите од целиот свет зборуваат еден поетски јазик. Здружението за промо-

ција на културата „Ритам мисли“ од Вараждин и КУД „Матичек“ од Марибор на 28 април 2017 година во Домот на културата во Марибор ја организираа средбата со македонските писатели Љубинка Доне-

ва, Васил Тоциновски, Марина Мијаковска и Петко Шипинкаровски. На оваа прекрасна приредба настапија хрватските поети Љубица Рибкиќ и Валерио Орлиќ, како и Бреда Славинец, Нина Медвед, Жељко Перовиќ и кантавторот Петер Андреј од Словенија. Присутните со интерес ја проследија и дуодрамата *Маја и Франци* од Милан Новак. Носител на оваа меѓународна книжевна соработка од македонската страна беше Здружението за литература, култура и наука „Бран“ од Струга.

Следниот ден, на 29 април, дружењето продолжи во Загреб, во

кафулето „Под старите кровови“, каде повторно настапија реномирните македонски писатели на трибината насловена *Утро на поезија*, заедно со останатите гости на *Импулс поезијата* на организаторот, здружението „Ритам мисли“. Читањето поезија го осмисли поетесата Лилјана Димова Петернел, а на настанот, кој го водеше поетот и актер Роберт Роклицер, се придружија и Македонците од Загреб. Како секој јазик во себе носи една култура, оваа навистина убава книжевна трибина ги соедини учесниците со еден заеднички јазик – поезијата.

Е. П.

Игор Киров – од анонимус до светски признат кореограф

Кажете ни нешто за своите балетни почетоци.

Со балетот почнав многу касно – скоро со 18 години, иако повеќето од танчарите го откриваат својот талент и афинитет кон балетот многу порано. Средината во која живеам, мојот роден град Штип, не беше таква која би прифатила некој нејзин млад сограѓанин да реализира некои свои балетни афинитети. Оној минимум кој ми беше прифатен од сограѓаните беше танчерскиот оддел при Домот на пионерите, каде што ги научив своите први танчерски чекори со својата „партнерка“. Потоа следуваа и првиот голем „јавен настап“ како танчерски пратители на едни од натпреварувачите каде што ја добивме и својата прва награда за најдобар сценски настап со нашата салса точка. Ова е една од анегдотите од мојот живот во Штип, за која ме врзува и псевдонимот под кој моите сограѓани и ден денес се сеќаваат на мене од тоа време – Игор Салсата.

Сепак, моето сериозно занимање и учење на балетот почнува со мојот упис во националното балетно училиште во Скопје, каде што многу скоро сфатив

Киров во моментот работи како уметнички директор на Балетот на сплитскиот народен театар. Вели дека сè започнало во 2012 година во Белград на еден меѓународен натпревар на кореографи, каде тогашниот директор на Балетот на ХНК, Динко Богданиќ, бил претседател на оценувачкото жири. „Тука се претставив со кореографија на еден мој дует кој ја доби првата награда за најдобра кореографија и по неговите контакти дојдовме до заклучок дека би требало да дојдам во Сплит и да се претставам со некоја своја кореографија“, додава Игор

дека не ме привлекува да останам во Македонија само како балетен танчер во класичната поставка на скопскиот балетен ансамбл – туку дека ме привлекува уште нешто повеќе од тоа. Имено, како што спомнав порано, ме привлекуваше салсата, модерните танцови како џез-денс и од сè по малку, па се одлучив да се запишам на балетната академија во Ротердам на која ме примија само на основа на една промо-видео касета. Бидејќи сето ова се случуваше во воениот виор на деведесеттите години, кога во Скопје не постоеше ни холандска амбасада, морав својот пат во Европа да го почнам преку Белград.

Како се развиваше вашата танчерска кариера понатаму?

По завршувањето на моето школување на Скарпино Балет Академијата во Ротердам, почна моето селење низ Европа. Така мојот пат помина низ Олденбург (Германија), па малку во Швајцарија, па пак назад малку во Германија. Никаде повеќе од две години. Изгледа тоа е дел од мојот немирен дух и од мојот јужначки темперамент. Имено, сепак се работи за следното. Постојат многу балетни компании, секоја од нив со некој свој особен печат и со свој специфичен стил на работа. Јас пак од своја страна, сакав само да учам и само да учам, бирајќи го од сите она што мислев дека е најдобро за мене, притоа и внесувајќи дел од себе и од своето размислување како посебна наградба на мене самиот.

Од танчер до кореограф

Некои танчери ја започнуваат и ја завршуваат својата кариера само како танчери. Вие ја дополнително својата кариера со улогата на кореограф. Како дојде до сето тоа?

Мојата прва сериозна кореографија е поставена 2006 година во Операта во Грац на основ на веќе порано поставената кореографија од 1996 година. Потоа сè си одеше по некој свој тек. Во сите мои кореографии се провлекуваат некои препознатливи „елементи на Киров“, како што сплиќаните имаа прилика да ги видат веќе неколку пати во „На патот“ и „Од страна до страна“. Ми се допаѓаат тие препознатливи елементи, исто како што традиционално соработувам со скоро ист тим на соработници. Така веќе со години сме во музичкиот дел, мојата соработка со Кирил Џајковски датира уште од Јапонија во 2005 г. каде што добив една важна кореографска награда, потоа костимографски контакт со нашиот костимограф Александар Ношпал, кои веќе станаа еден препознатлив тон на сите мои идни кореографии.

Како „заглавивте“ во Сплит?

Сè почна во 2012 година во Белград на еден меѓународен натпревар на кореографи на кој тогашниот директор на Балетот на ХНК, Динко Богданиќ, беше претседател на оценувачкото жири. Тука се претставив со ко-

реографија на еден мој дует кој ја доби првата награда за најдобра кореографија и по неговите контакти дојдовме до заклучок дека би требало да дојдам во Сплит и да се претставам со некоја своја кореографија. Бидејќи јас, како слободен уметник бев веќе резервиран за 2012-2014 г., се договоривме да дојдам во почетокот на 2015 година во Сплит. Сè почна всушност со поставувањето на балетната претстава „Пет до дванаесет“. Потоа следуваше покана да направиме една заедничка претстава за 29 април, светски ден на играта, а сè беше договорено и за поставката на „На патот“ на Сплитско лето 2015 г., што доведе до едно професионално запознавање на мене со членовите на сплитскиот балет, воспоставувањето на еден професионален и одговорен однос, но и една љубов кон сите нив, согледувајќи дека заедно можеме многу повеќе, што еве сè уште трае, иако сега сум во една многу поодговорна функција, а таа е уметнички директор на Балетот на сплитскиот народен театар.

Во Сплит сум како дома

Како го чувствувате Сплит како град во кој живеете скоро две години?

Мене ми е навистина супер. На еден начин како да сум дома. Земајќи го во обзир и податокот дека Сплит и Штип се градови пријатели, а исто така, признавајќи го и остатокот на мојот балкански менталитет (иако живеам 20 години секаде низ светот), јас сум презадоволен од мојот живот овде. Сепак, земајќи ги своите дневни обврски, јас навистина имам малку слободно време кое го поминувам во запознавање на градот и на хрватскиот јазик. Кога сме веќе

кај него, морам да истакнам дека сум навистина одлично прифатен овде, иако во своите поранешни „интервјуа“ го мешав македонскиот и хрватскиот јазик и во уште некои ситуации во кои навистина добро поминав. Сè уште имам проблеми со падежите, но кога луѓето имаат добри намери, сите овие проблеми се минорни и се надминуваат на заедничко задоволство.

Имате ли какви планови за враќање во Македонија?

Не, иако никогаш не велеам не сто проценти. Мислам дека пред сè во Македонија мораат да се средат некои работи што се однесуваат до врвниот балет и останатата уметност, па потоа ќе видиме. Сè додека кај нас нема ред, работа и дисциплина, а има премногу од оние кои знаат сè подобро од секого, мислам дека нема да се најдам во таа комбинација. Сега за сега ми е овде одлично, одиме напред со нови претстави и нови сознанија, додека својата матична држава нема да ја заборавам никогаш. Еве и сега за ден-два одиме на

турнеја во Скопје, Битола и Штип, што е доказ за моите врски со татковината. Самиот податок дека досега ги одбив сите понуди за државјанство од државите каде што работев и каде што ме ценат и дека во цел свет, па и во Грција, сум Игор Киров од Република Македонија, кажува дека сепак вреди изреката – „никогаш не вели никогаш“. Доколку се променат некои постулати во културата на Р. Македонија, кој знае. Сега за сега сум само редовен професор на Академијата во Скопје, наесен планираме уште едно гостување низ Македонија со новата претстава „Дервишот и смртта“, што укажува дека сум за поврзување на нашите две држави. Очекувам дека со напредокот што го направивме со сплитскиот балет и планираните гостувања во Дрезден, Лајпциг, Брето во Италија, Подгорица, Белград, Љубљана, Загреб, Ријека и Пула, ќе успееме да ги оствариме сите наши планови. Сето тоа многу ме радува.

Биљана Митревски

Уметничка разноликост сплотена во мотивот мултикултуралност

Чествување на Денот на жената со изложба на ликовни уметници од Македонија

чиме дека станува збор за една вистинска уметничка разноликост сплотена во мотивот мултикултуралност. Пријатната атмосфера на отворањето на изложбата ја збогатија и звуците на убавата македонска песна испеана од грлата на хористите при МКД „Илинден“ од Риека. Изложбата остана отворена точно еден месец, до 8 април.

МКД „Илинден“ ниту оваа година не заборава кому му е посветен датумот Осми март и на сите свои припаднички на понежниот пол им подари цвеќе како знак на благодарност за сите овие години поминати во риечкото Друштво и за посветеноста со која ги негуваат своите македонски корени и придонесуваат за уште поуспешна работа на целата Заедница на Македонците во Р. Хрватска.

Ана Азеска

Оваа година МКД „Илинден“ од Риека реши празникот на жената Осми март да биде одбележан на малку поинаков начин, и тоа со отворање изложба на преку шеесет ликовни уметници од Македонија. Изложбата насловена „Korijeni, portici, portali, putevi i putokazi“ пред хрватската публика имаше чест да ја претстави Виолета Калиќ, историчар на уметноста и кустос во Домот на културата „Кочо Рацин“ од Скопје.

Во име на своите колеги уметници, Калиќ му се заблагодари на претседателот Илија Христодулов и на сите членови на македонското риечко друштво за укажаната прилика да се претстави работата на Културниот дом од Скопје пред

риечката публика. Во своето излагање објасни дека уметничките слики што ги красат ѕидовите на Друштвото, иако различни по многу нешта, имаат и нешто заедничко, а тоа е славењето на мулти-

културата, тема што е сè поактуелна во современиот начин на живеење. Ги објасни и различните техники и стилови со кои се служеле уметниците при создавањето на своите дела, па можевме да заклучу-

Етно културата како духовна вредност

Жената отсекогаш знаела своите вештини да ги преточи во ракотворби преку специфични орнаменти изработени со помош на разни техники

Денешниот современ начин на живеење сè повеќе го потиснува народното културно богатство и човекот неповратно ја губи врската со традицијата. Македонските ракотворби се развивале постапно низ вековите, достигнувајќи ниво на совршенство. Нивната вредност како културно обележје со одлика на високо квалитетна уметност најчесто се афирмира преку традиционалните обичаи во период на

верските празници. Тоа е нашиот идентитет кој треба да го зачуваме.

Жената отсекогаш знаела своите вештини да ги преточи во ракотворби преку специфични орнаменти изработени со помош на разни техники, со боење, ткаење, плетење и везење. Со цел да се сочува, негува и промовира македонската етно култура како духовна вредност која има уникатни карактеристики, Советот на македонското национално малцин-

ство за Град Загреб и МКД „Охридски бисер“ од Загреб во рамките на манифестацијата *Денови на македонската култура* организираа изложба насловена *Македонски ракотворби*. Изложбата се одржа на 25 април 2017 година во Хрватската куќа *Материна прича* под покровителство на Советот за националните малцинства на РХ. На отворањето поздравно обраќање имаа потпретседателката на Советот, Лилјана Грујоска, претседателот на МКД „Охридски бисер“, Благој Штерјов, и претседателката на Хрватската куќа *Материна прича*, Мина Петра Петричец, а гостите, меѓу кои беше и Лена Гашиќ, претставничка на македонското национално малцинство за Загребската жупанија, ги поздрави и Костадинка Велковска, пратеничка на градоначалникот на Град Загреб.

На изложбата можеа да се разгледаат сувенири и честитки изработени од членките на етно работилницата *Разбој* при Друштвото, везени и плетени рачни изработки на разни предмети со мотиви на народен вез, народни носии, слики и други творби. За изработка се користени конци, волница, срма, платно, бои, стакло, дрво, керамика и разновидни материјали. Инспирирани од неисцрпниот македонски колоритен фолклор, постарите жени своите знаења и искуство им ги пренесуваат на помладите генерации.

Атмосферата беше збогатена и со музика која ги има истите етно корени. Пејачката група *Момби бисерни* под водство на Сафиудин Алимоски изведе неколку македонски народни песни кои дополнително ја облагородија оваа вредна изложба.

Е. Петровска

Дружење по повод Меѓународниот ден на жената

О Меѓународниот ден на жената ширум светот се одбележува борбата на жените за рамноправност, напредок и просперитет. Овој посебен ден посветен на жените го празнуваше и МКД „Охридски бисер“ од Загреб со дружење организирано на 7 март 2017 година во просториите на Заедницата на Македонците во РХ. Дружењето беше дел од културната манифестација „Денови на македонската култура“ под покровителство на Советот за националните малцинства на РХ.

Секретарката на Друштвото, Виолета Штерцова, ги поздрави присутните со здравица,

честитајќи им го на жените празникот со китка пролетно цвеќе и со желби за добро здравје и среќа. Следеше настап на литературно-драмската секција „Ленка“ и на работилницата по македонски јазик за возрасни. За важноста на Меѓународниот ден на жената зборуваа Ива Радељевиќ и Горан Коров, а Дуња, Јасна и Ивана рецитираа стихови од познатата песна „Убавите жени“ на македонскиот академик Блаже Конески. Потоа пејачката група „Моми бисерни“ во придружба на оркестарот „Охридски бисер“ и под водство на Сафиудин Алимоски изведе неколку македонски народни

песни, заедно со останатите членови на Друштвото.

Жена! Мал збор со голема тежина и огромна вредност. Членките на кулинарската секција за оваа прилика подготвија многу вкусни домашни специјалитети од македонската традицио-

нална и современа кујна, се наздравуваше со рујно македонско вино, се пееше и играше. Дружењето продолжи во релаксирана и весела славеничка атмосфера со пораката: драги жени, бидете горди, мудри и достоинствени, вие можете и умеете!

Е. П.

Манастири и цркви во Македонија

Македонија изобилува со бројни цркви, манастири, базилики, капели, катакомби, пештерски цркви и многу други христијански верски објекти. На првата овогодина книжевна вечер претставен е само мал дел од овие знаменитости кои фасцинираат со своите особености.

Книжевната вечер се одржа на 15 март 2017 година во рамките на културната манифестација „Денови на македонската култура“ под покровителство на Советот за националните малцинства на Република Хрватска. Ја организираше Македонското културно друштво „Охридски

бисер“ во просториите на Заедницата на Македонците во Република Хрватска. Водител на претставувањето на тема „Манастири и цркви во Македонија“ беше Горан Коров, а учествуваа членовите на литературно-драмската секција „Ленка“ и на работилницата по македонски јазик за возрасни.

Од историски, архитектонски, духовен, културен и археолошки аспект, присутните се запознаа со непроценливата вредност на црквите „Св. Богородица Перивлепта“ (Охрид), „Св. Ѓорѓи“ (Курбиново), „Св. Софија“ (Охрид) и на манастирите „Пресвета Богородица Матејче“

(Скопска Црна Гора), „Св. Ѓорѓи“ (Старо Нагоричане) и „Св. Пантелејмон“ (Горно Нерези). Во темелите на ова македонско богатство народот ја вградил својата вера и љубов, знаење и вештина, сета радост, тага и надеж. Божји места за мир и спокојство, молитвени домови за верниците, прибежишта за утеха, вечна инспирација и одредиште за туристите добронамерници, убавина е што немо сведочи за нашето постоење низ изминатите векови.

Излагањето беше проследено и со проекција на фотографии, а потоа вечерта продолжи во пријатен разговор и дружење.

Е. П.

Македонскиот туризам на саем во Загреб

Од многуте земји што се промовираа на хрватскиот пазар (180 учесници од 20 земји), меѓу кои беа Индонезија, Тајланд, Канада, Турска, Индија, Русија, Италија и други, репрезентативниот штанд на Македонија беше еден од најпосетените на саемот

Како дел од своите програмски активности, Агенцијата за промоција и поддршка на туризмот на Република Македонија (АППТ) за прв пат учествуваше на 6. интернационална саемска манифестација за туризам „Place2Go“, што се одржа од 17 до 19 март во Арена во Загреб. Од многуте земји што се промовираа на хрватскиот пазар (180 учесници од 20 земји), меѓу кои беа Индонезија, Тајланд, Канада, Турска, Индија, Русија, Ита-

лија и други, репрезентативниот штанд на Македонија беше еден од најпосетените на саемот.

Посетителите најмногу беа заинтересирани за туристичките дестинации во југозападниот дел од Македонија, Охрид и националните паркови, а освен интересот за авантуристички одмори, покажаа и големи афинитети за македонската традиционална храна и вино. Се остварија и средби со неколку значајни тур оператори од ре-

гионот, а штандот го посетија и членовите на Заедницата на Македонците во РХ, поддржувајќи го ова претставување на македонските туристички производи и дестинации. На саемот имаше повеќе од 15000 посетители и беше медиумски проследен од бројни новинари од Хрватска и странство.

Е. П.

Вечер на ирската култура

Патрик. Манифестацијата беше спој на различни јазици, обичаи и култура што ги презентираа неколку друштва на националните малцинства од Загреб.

Во одличната и динамична едночасовна програма на ирски рецитали, драми, музика и танц, учество зедеа „Чешка беседа Загреб“, Заедницата на Ромите „Ромски сан“, Друштвото на хрватско-словачко пријателство, БКУД „Севдах“, Унгарското културно друштво „Agy Endre“, „United colors of Tartan“, МКД „Охридски бисер“ од За-

греб, Seán Ó hÁdhmaill и Иван Слободик.

Македонците ги претставија Горан Коров, Елена Ристова и Ива Радељевиќ со рецитали на македонски јазик. Публиката, составена од бројни претставници и членови на здруженија и совети на националните малцинства од Загреб, беше воодушевена од убавата програма и богато ги наградуваше учесниците со аплаузи, кои на крајот беа наградени и од организаторите со доделување на благодарници.

Е. П.

Во организација на „Irish Dance Centre Riona“ од Загреб, здружението „Пројект“ и Друштвото на хрватско-словачко пријателство, на 19 март 2017 година во Домот на хрватската војска „Звонимир“ во Загреб се одржа вечер на ирската култура под назив „Pjesme vrijesišta“, а по повод Денот на св.

RESTORAN - CAFFE BAR - 01 4840 954

MAKEDONSKI MERAK

Em merak - em užitak

SRJEDOM I ČETVRTKOM TAMBURAŠI – GRUPE „TO JE TO“ • PETKOM I SUBOTOM – GRUPE „MAKEDONSKA DUŠA“

Na adresi Ilica 298, Zagreb, naselje Kustošija, odmah pored Name, dođite da osjetite dašak zemlje sunca gdje se spajaju okusi Balkana, Orijenta i Mediterana!

Organiziramo svake vrste obiteljske proslave te poslovne susrete. Veselimo se vašem dolasku!

Домот е таму каде што е песната

Во преполната сала на Домот на младите во Сплит, на 9 мај по седми пат се одржа манифестацијата „Домот е таму каде што е песната“ со која веќе традиционално културните друштва на националните малцинства на Град Сплит, а по повод Денот на Град Сплит и Денот на Европа, се претставуваат со своја културно-уметничка програма.

Се работи за манифестација во која земаа учество седум културни друштва кои делуваат во градот Сплит. Оваа година настанот се одржа во една специфична ситуација, па наместо градоначалникот, манифестацијата ја отвори претставничката на Владата на РХ за Град Сплит, Бранка Рамљак.

„Izuzetna mi je čast, ali i radost da večeras mogu prisustvovati ovom događaju u povodu obilježavanja Dana Europe. Današnji dan sam započela na Marjanu uz himnu Europske Unije i podizanje njene zastave i evo, završavam ga, na kud ćeš ljepši način, prikazom kulturno-umjetničkog bogatstva koje u Splitu stvaraju nacionalne manjine“, истакна Рамљак.

Таа им честита на сите кои учествуваа во организацијата

и додаде дека манифестацијата „Домот е таму каде што е песната“ е едно големо богатство.

„Stoga čestitam svima skupa, koji su večeras ovdje, koji sudjeluju, od najmlađih do najstarijih, što je jako važno da se ta pjesma prenosi i na mlade i tako ostaje taj izričaj koji se donosi u naš grad, u kojem zajedno živimo i stvaramo da bude dobro nama i našoj djeci“, заврши Рамљак честитајќи им го на сите и Денот на победата над фашизмот.

Со песна и ора се претставува македонското, црногорското, унгарското, италијанското, бошњачкото и српското културно друштво, а програмата ја отвори Македонското културно друштво „Македонија“ кое веќе 25 години делува во Сплит.

Честа на отворањето на оваа манифестација им припадна на нашите „Клинци-мандолинци“ кои ги изненадија присутните со „Сплитски игри“ и со „Калајдиско оро“. Пејачката група под водство на Олга Барбир, професорка, изведе сплет на македонски народни песни, за што беа наградени со голем аплауз.

Потоа следуваа настапите на останатите учесници – хорот „Данко Пишта“ на Демократската Заедница на Унгарците, пејачката група при Заедницата на Црногорците, пејачката група на бошњачкото културно друштво „Препород“, српското културно друштво „Просвета“, како и пејачката група на Италијанското културно друштво.

Биљана Митревски

„Отворач за конзерви“

Отворање на „26. денови на македонска култура – Денови на Св. Кирил и Методиј“ со гости од Македонија

По воспоставената соработка помеѓу Македонското културно друштво „Македонија“ од Сплит и Хрватското културно друштво „Либертас“ од Штип, како и соработката на ХНК од Сплит со МНТ од Штип, Р. Македонија, следувааше реализацијата на конкретни договорени културни чествувања во Сплит. Така, честа да ги отворат „26. денови на македонската култура – Денови на Св. Кирил и Методиј“ во Сплит на 19 април оваа година им припадна на актерите на Македонскиот народен театар од Штип кои гостуваа со претставата „Отворач за конзерви“ на сцената на ХНК во Сплит.

Трагикомедијата „Отворач за конзерви“ на францускиот

актер, режисер и писател Виктор Ланоукс е доста често играна претстава, а верзијата која стигна во Сплит е режирана од Стојан Матавуљ, во мајсторска актерска изведба на Миле Вратевски и Пеце Ристевски од МНТ од Штип. Заплетот, во кој „по експлозијата во фабриката за гуми за цвакање, двајца пријатели остануваат заробени во една просторија во која за преживување како храна им остануваат само конзерви со грашок, но за несреќа го губат единствениот отворач за конзерви“, ја држи публиката околу 70-ина минути во една урнебесно-трагична неизвесност која продолжува сè до крајот на претставата.

Сплитската публика, во која имаше и доста припадници на македонското национално малцинство, со задоволство ја прифати оваа претстава.

Б. М.

„Црвени-бели-сини“ на Долорес Кашуба

Во големата сала на Македонското културно друштво „Македонија“ беше претставен триптихот на песни „Црвени-бели-сини“ на претседателката на Хрватското културно друштво „Либертас“ од Штип, Долорес Кашуба. Како родена Дубров-

Утредента по успешно реализираната претстава „Отворач за конзерви“ продолжи и културното дружење помеѓу членовите на Македонското културно друштво „Македонија“ од Сплит и членовите на Хрватското културно друштво „Либертас“ од Штип

чанка, во своите песни ги опејува своите сеќавања на тесните калети на Дубровник, со посебен осврт на своите „омилени скалини“, скали по кои го има поминато своето детство. Читајќи ги своите песни, на еден начин повлече паралела како сите се чувствуваме исто, тие како Хрвати во Македонија, а ние како Македонци во Хрватска.

Но сепак на крајот нагласи дека ја има Македонија како своја сегашна татковина, а Хрватска како своја татковина. Познато, зар не?

По службениот дел беше направено заедничко дружење со пригодна вечера на која

за добро расположение на сите се погрижија нашите членови на новформираната пејачко-музичка група „Пријатели“, на чиј репертоар за оваа прилика се најдоа многу познати далматински шансони и песни, на задоволство на сите.

Б. М.

„Клинци-мандолинци“ квинтет кој секој ден расте

Кога за некој ќе кажете „Клинци-мандолинци“, особено ова „клинци“, се подразбира дека е нешто мало, да не кажеме раснато ама недораснато. Е па, по неколку настани на кои учествуваа нашите „клинци-мандолинци“,

почнуваме да размислуваме за некое друго име кое ќе покаже дека овие деца секој ден растат сè повеќе и повеќе, пред сè како музичари, а потоа и како луѓе.

Квинтетот кој постои веќе четири години во константен со-

став: Никола Митревски – прва мандолина, Мате Кошутник – втора мандолина, Јероним Башиќ – мандола, Бригита Бановиќ – мандолончело и Иван Новаковиќ – гитара, а под водство на Ивана Кенк Калебиќ, професорка, секојдневно расте со огромни чекори.

Оваа година за прв пат се претставија на 22. хрватски фестивал на мандолинисти и тоа пријавени како „Клинци-мандолинци“ од МКД „Македонија“ Сплит и во голема конкуренција на 16 мандолински оркестри и коморни состави од Хрватска, Македонија и Бугарија, во дводневното натпреварување го зазедоа високото трето место во категорија на

коморни состави од А – категорија.

Многубројната публика на настанот што се одржа во мај покажа дека Имотски сè уште ја негува традицијата на свирењето на мандолина, која е симбол на далматинското поднебје.

Кога веќе се фалиме со успехите на нашите „Клинци-мандолинци“, да ја пренесеме и веста дека на неодамна одржаното поединечно првенство на РХ во мандолина, двајца наши „Клинци“ (Мате Кошутник и Никола Митревски) ја поделија втората награда меѓу себе во својата категорија, што претставува голем успех за сите нас, а пред сè за нив самите.

Биљана Митревски

Детска радост за Велигден

Во просториите на Македонското културно друштво „Македонија“ во Сплит, како и секоја година во четврток пред Велигден, се собраа најмладите со најстарите членови на Друштвото за да се присетат за обичаите на бојадисување јајца. Секоја година има сè повеќе и повеќе деца кои заедно со своите родители ги продолжуваат традициите и обичаите пред Велигден.

Така и оваа година се собраа десетина најмлади членови на МКД „Македонија“ во просториите на Друштвото, во кое со посебно задоволство се

зафатија со бојадисувањето на јајцата. Меѓу нив беа и ученици кои ја посетуваат наставата по македонски јазик во ОУ „Скалице“ од Сплит.

Во недела на Велигден во црквата „Госпе од Анчела“ со одржа свечена литургија која ја водеше свештеникот на Македонската православна црква

– Охридска Архиепископија во Загреб, протојерејот Кирко Велински, кој специјално за оваа прилика допатува од Загреб. По богослужбата, верниците се собраа во просториите на МПЦО „Св. Наум Охридски“ на прослава на најголемиот христијански празник.

Б. М.

Предавање кое ги надмина своите граници

Кога пред осум години ги договаравме првите два циклуси предавања кои требаше да се одржуваат секој четврток во месеците април и октомври во просториите на МКД „Македонија“, ни се постави прашањето дали ќе имаме доволно луѓе заинтересирани за овој вид на предавања и за овој вид на теми обработени од познатиот спортски феномен, хо-

меопат и натуропат Денис Берош.

Сега, на почетокот на осмата година на овој циклус предавања, имаме еден друг проблем: Како да обезбедиме поголема сала и повеќе столони за сите заинтересирани сограѓани. Навистина таков интерес и таква популаризација на постоењето на предавањата „код Македонаца у Толстојевој“ не очекувавме и

Денис Берош – здрава прехрана според крвни групи, создавање на токсични соединенија во телото на човекот иако пред тоа не биле во храната, балансирањето на ПХ факторот на крвта помеѓу киселоста и базноста што ја претставува граничната вредност помеѓу болеста и здравјето и сл., дел се од актуелните теми кои предизвикаа огромен интерес кај јавноста

нескромно би било кога не би признале дека ни годи.

Како и сите овие години и овојгодишниот циклус предавања, кој започна на 6 април, беше посветен на многу интересни теми. Пред сè, стануваше збор за дивергирањето на болестите, различноста на симптомите кај различни луѓе со иста болест, создавањето на токсични споеви во телото на човекот иако пред тоа не биле во храната, балансирањето на ПХ

факторот на крвта помеѓу киселоста и базноста што ја претставува граничната вредност помеѓу болеста и здравјето, едноќелиските патогени организми, занемарувањето на алоксанот, хемиски спој кој се создава со бактериска активност, а кој е најден кај сите луѓе кои боледуваат од кој било вид на тумор.

Сите овие теми се толку интересни и, пред сè, важни за здравјето на сите нас.

Биљана Митревски

Креативна работилница и литургија за Христовото воскресение

МКД „Илинден“ од Риека оваа година најголемиот верски христијански празник Велигден го прослави во духот на најмладите, со организирање Детска креативна велигденска работилница во средата пред Величетврток. На овој настан присуствуваа основците што ја посетуваат дополнителната настава по македонски јазик во ОУ „Центар“ кај учителката Наталија Лековска, која наедно беше и водител на оваа работилница, заедно со членката на МКД „Илинден“, Љубица Волариќ.

Работилницата вклучи изработка на велигденски предмети, симболи на најголемиот верски христијански празник Велигден, кој оваа година, по три години, повторно заедно го празнуваа и католичките и православните верници. Изра-

ботените предмети од разновиден материјал ги испочитуваа традициите и на македонската православна и на хрватската католичка црква, со зајачето и јајцето како најголеми симболи на овој светол празник. Изработените украси послужија како одлична декорација на просториите на риечкото Друштво во деновите на велигденската прослава.

Сепак, најголемото чествување на Христовото воскресение се случи на 15 април, на вечерната литургија одржана во МПЦО „Св. цар Константин и царица Елена“. Овој пат литургијата ја водеше отец Стефчо Бекарски, кој за оваа пригода допатува директно од Македонија за да се дружи со Македонците од овој дел на Хрватска и заедно да ја дочекаат среќната вест за Христовото воскресение. Црквата беше преполна со христијански верници, кои дојдоа за да се помолат и да запалат свеќа за здравје и живот на своите најмили. Не изостана ниту традиционалното кршење на велигденските јајца точно на полноќ, според кое се верува дека оној со најнекршливо јајце ќе биде среќен во текот на целата година.

Ана Азеска

Велигденска традиција во Велика Горица

Десет национални малцинства од Загреб и Загребската жупанија учествуваа во велигденската изложба која се одржа на 7 април 2017 година во Народното отворено училиште во Велика Горица. Меѓу чешката, унгарската, полската, руската, словенечката, русинската, словачката, италијанската и украинската, Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб и МКД „Охридски бисер“ од Загреб ја претставија македонската велигденска традиција со рако-

творби од етно работилницата „Разбој“ и домашни специјалитети од готварската секција.

Изложбата ја организираа Координацијата на советите и претставниците на националните малцинства за Град Загреб и Загребската жупанија, а ја отвори Фрањо Вондрачек, претставник на чешкото малцинство за Загребската жупанија. Меѓу гостите беа и Томе Апостолоски, претседател на Советот на МНМ за Град Загреб и Лена Гапиќ, претставничка на МНМ за Загребската жупанија.

По отворањето на изложбата, беше прикажан документарниот филм „Националните малцинства на Загребската жупанија“ во режија на Саша Јеловчиќ. Филмот го претстави Имбро Беркеш, претседател на Координацијата на СПНМ за Загребската жупанија. Во неофицијалниот дел од програмата присутните ги забавуваа хорот и тамбурашкиот бенд Чешка беседа од Дубрава Врбовечка.

Е. П.

Изложба на велигденски јајца и обичаи

Го желба да се одбележи големиот празник Велигден и на младите, на граѓаните и на посетителите обичаите да им се

приближат културното наследство и традицијата на Велигден, Хрватската куќа – Материна прича и Координацијата

на советите и претставниците на националните малцинства за Град Загреб ја организираа веќе традиционалната изложба

А на кого не му е до смеене?!

Кој пее, зло не мисли, а кој се смее, подолго живее, вели народот. Смеата е одраз на задоволство и оптимизам, зрачи со среќа и радост и заразна е

на велигденски јајца и обичаи во Хрватска. Отворањето на изложбата се одржа на 10 април во Хрватската куќа – Материна прича, а ја отвори градоначалникот на Загреб Милан Бандиќ.

За изложбата и обичаите зборуваше проф. етнолог Јосип Барлек, виш кустос при Етнографскиот музеј во Загреб, а присутните ги поздравиле и Золтан Балаж-Пири, секретар на Координацијата, и Мина Петра Петричец, претседателка на Хрватската куќа – Материна прича. Отворањето беше проследено со музичка програма на полскиот мешовит хор *Висла*, при КД „Никола Коперник“, кој изведе неколку велигденски песни.

Учесниците и излагачите на десет национални малцинства од Загреб, на културно-уметнички друштва и уметници од Загреб и околината ги презентираа своите велигденски декорации, украси и обичаи. Македонското национално малцинство го претставија членовите на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб и МКД „Охридски бисер“ од Загреб.

Е. П.

А се смееме! Смеата ги лекува душата и телото. Хуморот не ги решава проблемите, но може да ги намали. Ако се смееме од срце, за тешките мисли нема место. Денес често живееме премногу сериозно, а смеата го менува односот кон проблемот на подобро и ни овозможува да гледаме на животот од поинаква, повеќера перспектива.

Следствено на тоа, во организација на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, на 6 април во Арт кино Грич во Загреб се одржа вечер на смеа на македонски начин. На стенд-ап комедијата – *One Man Show*, настапи популарниот македонски комичар Бојан Велевски од Скопје. На самиот почеток претседателот на Советот, Томе Апостолоски, ги поздравиле присутните меѓу кои беше и пратеничката на градоначалникот на Загреб, Костадинка Велковска, а потоа му ја препушти сцената на Велевски со својата уникатна смисла за хумор да ја одработи едночасовната терапија на смеа и да го исполни просторот со позитивна енергија. Низ шеги и комични случки од секојдневниот живот, проследени со креативни гестикации и гримаси, Бојан се осврна на актуелните теми од на-

шето време, на машко-женските односи, на животот во Македонија, како и на оние духовити случки на своја сметка. Сè заедно, тоа беше забавна вечер полна со здрава смеа која публиката здружено ја впиваше и воодушевено го наградуваше со громогласни аплаузи.

Бојан Велевски е прв македонски комичар кој настапувал пред хрватската публика. Настапувал во „Студио Смијеха“ и на најеминентниот стенд-ап фестивал на Балканот „ПАНЧ“ во Загреб, а во Македонија неговите бројни настапи секогаш се распродадени. Млад, талентиран, духовит и романтичен, секој ден освојува сè побројна публика желна за смеа. А на кого не му е до смеене?!

Е. Петровска

„Од остров на копно, кон остров на море“

Традиционална меѓународна средба на група независни писатели и новинари од Македонија и Хрватска што од 2014 година ја организира невладината организација „Хрватско-македонска тангента“ се одржа од 12 до 14 мај на коралниот хрватски остров Зларин, во близина на Шибеник

Меѓународниот настан под назив „Од остров на копно, кон остров на море“ (наслов на една од книгите на академикот Богомил Џузел, кој беше меѓу првите учесници на манифестацијата), оваа година беше збогатен со присуство и на писатели од Босна и Херцеговина. Годишните гости од Македонија беа Петар Андоновски (роман на година 2015), Давор Стојановски (роман на година 2016) и Фросина Пармаковска, кои активно учествуваа во книжевните дискусии и размена на искуства со колегите од Хрватска, Ренато Баретиќ, Динко Шкевин, Звонко Варошанец, Жаклина Кутија, Никола Шимиќ Тонин, и од БиХ, Игор Божовиќ, Емир Имамовиќ-Пирке, Глорија Кристо.

Да потсетиме, на досегашните книжевни средби на Зларин Македонија ја застапуваа академикот Богомил Џузел, проф. д-р Елизабета Шелева, Роберт Алаѓозоски, Лилјана Дирјан, Елизабета Петровска, Мирјана Мајиќ.

„Ефектите на овие средби се повеќеслојни и се рефлек-

тираат во еден широк културен дискурс. Благодарение на технологијата, на интернетот и општествените мрежи, ехото на овие средби покажа и поголеми дострели од очекуваните. Пред сè, поради силната валенција на писателите во своите средини (но и во поширокиот регион), како и на присуството и ангажманот на новинарите кои се вклучени во настанот и дискутираат со писателите во рамките на допирните теми и искуства“, вели Сашо Георгиевски, претседател на „Хрватско-македонска тангента“.

Позитивна симбиоза

Тој додава дека голем поттик е и широкиот генерациски дијапазон на учесниците кој на моменти одекнува како вистинска позитивна симбиоза и животно ехо. Нови пријателства ескалираат со еруптивна сила која е „нелогична“ за толку кратки дводневни средби! Да, се уверивме дека се проширува и дијапазонот на читателите и се прават договори и „конструкции“ за преводи и покрај преч-

ките од финансиски карактер кои ги тангираат сите држави во регионот.

Поздравна порака до учесниците на настанот упати хрватскиот министер за туризам, Гари Капели, кој потенцираше дека туризмот не е веќе само сонце и море, туку дека гостите денес бараат поинаква понуда, автентично доживување и културни знаменитости.

„Секоја дестинација во Хрватска е дел од целосната туристичка приказна која е разновидна, богата, и која може да биде интересна за туристите. Затоа културниот туризам е препознаат и во Стратегијата за развој на туризмот до 2020 година, како еден од клучните производи со кој се планира натамошен раст на туризмот“, нагласи министерот Капели. Тој изрази уверување дека овогдишната книжевна средба на Зларин, како и останатите културни манифестации, во голем дел ќе придонесат за остварување на зацртаните цели.

„Искрено се надевам дека времето поминато на хрватскиот брег ќе ви остане во убаво сеќавање и дека со себе ќе понесете само позитивни впечатоци“, заврши министерот Капели.

И секако, писателите и новинарите од Зларин си заминаа со такво чувство, и со надеж за уште некоја средба на Зларин.

Покровители на настанот беа градоначалникот на Град Шибеник, д-р Жељко Буриќ, и Туристичките заедници на Град Шибеник и на Зларин.

Милена Георгиевска

Отворен новиот објект на Македонската филхармонија

Најстарата институција од областа на музичко-сценската дејност во Република Македонија доби нов модерен објект изграден според светски стандарди и со врвна акустика, со што условите за работа на уметниците во голема мера се подобрени

Го прекрасното здание во Скопје бил импресиониран и маестро Владимир Ашкенази од Русија, под чија диригентска палка беше изведен свечениот концерт одржан по повод отворањето на новата зграда на Македонската филхармонија, каде свој настап имаше и македонскиот пијанист со светска слава Симон Трпчевски. На свеченоста во преполната сала присуствувале бројни гости и истакнати личности од политичкиот, општествениот и културниот живот во Република Македонија.

Според информацијата на Министерството за култура на Република Македонија, новиот објект на Македонската филхармонија се протега на површина од 12400 квадратни метри, на која се сместени две сали, голема сала со капацитет од 1000 места и мала, повеќенаменска

сала со капацитет од 310 места, од кои 168 се фиксни седишта, 110 се телескопски и 32 се мобилни седишта. Големата сала располага со најсовремени сценско-технолошки системи што објектот го позиционираат на врвот на објектите од овој тип.

Министерката за култура Елизабета Канческа Милевска посочи дека целокупниот објект, современ по својот ар-

хитектонски изглед, со монументален волумен, со сферични форми ќе биде средиштето во кое сите сегашни и идни уметници ќе ги докажуваат своите потенцијали и моќта на музиката да освојува и да облагородува.

Таа додаде дека во него ќе се чува и негува музичкиот идентитет на нацијата и на државата. „Со изградбата на новата концертна

сала интензивно ќе се продлабочат нашите врски со светските метрополи, со светските оркестри и уметниците со кои, верувам, во иднина ќе се остварат многу соработки и гостувања“, рече Канческа Милевска, најавувајќи дека свечениот концерт по повод отворањето на новата зграда за Филхармонијата е само почеток на низата ексклузивни настани кои трајно ќе се вградат во блескавата историја на Македонската филхармонија, која постои 73 години.

Милена Георгиевска

Тренинг за советите и претставниците на националните малцинства

Од 22 до 24 април оваа година во Задар се одржа вториот дел од работилниците посветени на претставниците на националните малцинства во рамките на проектот „Поддршка на советите и претставниците на националните малцинства“

Ее работеше за тридневен интензивен тренинг каде учесниците од многу хрватски градови имаа можност да научат нови работи и вежби кои можат да ги применат во рамките на своето дејствување во сопствената жупанија. На настанот учествуваа и Мирјана Мајиќ, претставничка на македонското национално малцинство во Задарската жупанија и Ангел Митревски, член на Советот за националните малцинства на РХ и претставник на македонското национално малцинство во Сплитско-далматинската жупанија.

Целта на работилниците всушност беше зајакнување на советодавните улоги на советите и претставниците на националните малцинства. Една од точките беше секако законодавната рамка и значајните меѓународни инструменти. Во овој дел се зборуваше за правата кои ги уживаат припадниците на националните, етничките, верските или јазичните малцинства и за нивното учество во социјалниот, економскиот и културниот живот во земјата како и за со-

ветодавната улога на нивните претставници кои ги штитат и унапредуваат нивните права. Беше направена јасна разлика помеѓу советите на националните малцинства и здруженијата на националните малцинства кои делуваат во РХ. Посебен акцент се стави на правата кои ги имаат советите и претставниците на националните малцинства како правото на предлагање на телата на локалната самоуправа, мерки за унапредување на статусот на националните малцинства, правото да бидат информирани за секое прашање за кое расправаат телата на единиците на локална самоуправа, а се однесуваат на статусот на националните малцинства, право на давање мислење и предлози и други права.

Стратешко планирање

Во делот за обврските на самоуправните единици кон советите и претставниците на националните малцинства

се зборуваше на кој начин се одредуваат начинот, роковите и постапката на остварување на правата на советите и претставниците, како и обезбедување на финансиски средства за дејствувањето на советите и претставниците на малцинствата, разгледување на нивните предлози и забелешки и многу друго.

Во вториот дел поконкретно стана збор за стратешкото планирање и самата цел на постоење на советите и претставниците на националните малцинства, кои се нивните улоги и што всушност сакаат да постигнат. Во смисла на внатрешни проблеми и надворешни закани за советите и претставниците беше спроведена вежба во која учесниците беа поделени во групи во кои се расправаше за надворешните и внатрешните проблеми на советите и можни начини на нивното решавање.

Важен дел од презентацијата беше оној кој зборуваше за стратешкото планирање на развој, кој претставува алат за управување со локалниот развој, односно за постигнување на зацртаните цели. Се дискутираше за елементите на стратешкиот план, како и за изработка на стратешкиот документ.

Елена Кипровска Кнежиќ

Пештерски цркви во Македонија

Ворамките на манифестацијата „14. Денови на македонската култура“ на 25 април МКД „Билјана“ организираше трибина под наслов „Пештерски цркви во Македонија“, што се одржа во просториите на Друштвото

и живеел во црквата „Св. Спас“ во Вевчани.

Во продолжение Мајиќ зборуваше за црквата „Св. Михаил“ во селото Радожда која е посветена на Архангел Михаил и е една од најстарите пештерски цркви откриени на бреговите на Охридското Езеро. За црквата „Св. Атанасиј Велики“ во Калиште кажа дека се наоѓа во близина на манастирот Калиште и дека тука се наоѓа најголемата збирка на зачувани средновековни фрески во целата област на Струга.

Во продолжение Мајиќ ги истакна посебностите на уште неколку познати пештерски цркви од Македонија меѓу кои и црквата „Св. Стефан“ во местото Панцир на патот од Охрид до Св. Наум и раскажа неколку легенди кои присутните ги слушаа со задоволство.

На крајот на трибината следеше интересна дискусија поврзана со оваа тема, а настанот го заокружија пригодните настапи на секциите на МКД „Билјана“.

Присутните останаа да се дружат со соодветна закуска со македонски специјалитети.

Елена Кипровска Кнежиќ

Трибината ја подготви Мирјана Мајиќ, претседателка на Друштвото и водителка на литературно-драмската секција на МКД „Билјана“, која им се заблагодари на гостите за присуството и кажа неколку збора за тоа од каде инспирација баш за обработка на оваа специфична тема. Посебно ја потенцираше важноста од истакнување и чување на големото културно богатство на средновековните пештерски цркви со кои Македонија изобилува, а кои сведочат за огромните потенцијали на македонските зографи и градители и за значајното религиозно творештво. Во своето излагање Мајиќ додаде историски факти за почетците на пештерските цркви кои почнале да се појавуваат во 9. век а нивните живописи датираат главно од 13. и 14. век и се поврзани со христијанското учење исихазам.

Во Македонија досега се регистрирани преку 50 пештерски цркви, рече во својот говор Мирјана Мајиќ, а најмногубројни се околу крајбрежјето на Охридското и Преспанското Езеро, во кои делувале и живееле исихастите. Вакви цркви се среќаваат во околината на манастирите Трескавец и Зрзе.

Цркви и легенди

Како пример за преубави пештерски цркви, Мирјана Мајиќ ја наведе црквата „Св. Спас“ изградена во 15. век, а откриена не многу одамна. Се смета за една од поголемите пештерски цркви во Македонија и се наоѓа во близина на селото Горна Белица, струшко. Како интересна информација Мајиќ пренесе и една легенда која се поврзува со оваа црква, а тоа е онаа за големата љубов помеѓу девојката Спаса од селото Вишни и Спасе од селото Вевчани. Нивната љубов била забранета од нивните семејства, па убавата Спаса се замонашила и живеела во оваа пештерска црква до крајот на својот живот, а Спасе пак се замонашил

Различноста и сличноста на јазиците

Во рамките на Нокта на книгата, која оваа година се организира по шести пат во Р. Хрватска, Македонското културно друштво на Истарската жупанија „Св. Кирил и Методиј“ од Пула организираше ноќ на поезија и кратки раскази – минијатури, со цел да ја покаже различноста на јазикот и говорот во Истарската жупанија и да се видат сличностите и разликите со македонскиот јазик

Програмата беше реализирана на 21 април во просториите на Друштвото. Учесниците во програмата беа претставници на националните малцинства од цела Истарска жупанија, Унгарци, Бошњаци, Црногорци, Словенци, Роми и други. Песните се читаа на хрватски, македонски, словенечки, црногорски, италијански, ромски, англиски, унгарски и босански јазик, на лабињонска, староподолска, церска и жмињска чакавица и говор, како и на знаковен јазик.

Настанот го отвори најмладиот учесник Филип Јаневски, ученик по македонски јазик и култура по моделот Ц од ОУ „Центар“ од Пула, кое оваа година одбележува десет години успешна соработка со професор-

ката Сашка Соломоновска Јаневска. Гостин на вечерта беше Ѓорѓе Ефремов кој допатува од Р. Македонија и прочита мелодрама на македонски јазик. Штефица Слишко читаше своја поезија на словенечки и лабињонски, Бранка Савиќ Рожман читаше на црногорски, Ердеш Ѓула на унгарски и хрватски, Ирма Курталиќ на босански, Авелина Дамијањевиќ Ковачиќ читаше своја поезија на староподолски говор и на италијански, Драго Драгузет на хрватски јазик, чакавски говор и на знаковен јазик, Вели Хусеин на ромски и хрватски превод, Бранко Бре-

жац претставник на Здружението на млади поети (ДИМ) читаше своја поезија на хрватски, англиски и на чакавица, Марија Сошиќ, на која нашето друштво ѝ благодари од срце за нејзината активност во нашите програми, читаше своја поезија на жмињска чакавица. Неодминлива беше и поезијата на Милена Златеска, со песната Аманет, која на децата им дава совет да не го забораваат својот јазик, писмо, традиција, култура и вера. Милена Златеска е потпретседателка на Друштвото и член на Управниот одбор на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, како и иницијатор и главен организатор на оваа програма која со право ја нарече „Прв фестивал на различност на јазикот и говорот во Истарската жупанија – сличноста и различноста со македонскиот јазик“.

Во име на МКД на Истарската жупанија „Св. Кирил и Методиј“ од Пула присутните ги поздравиле претседателот Тодор Брдарски, кој рече дека беше голема чест и особено задоволство да се учествува на овој настан кој по прв пат се организира во Истарската жупанија.

Михаела Златеска

Стиховите го поврзуваат светот

Книжевна, поетска и музичка вечер во Вараждин беше настан за паметење, ној која нема да се заборава“, се зборовите на потпретседателката на Македонското културно друштво на Истарската жупанија „Св. Кирил и Методиј“ од Пула, Милена Златеска, која присуствуваше на оваа прекрасна манифестација.

Импулс – поезија во кафуле, беше насловот на програмата во организација на Ритам мисли – Здружение за промовирање на култура од Вараждин, која беше одржана на 27 април. Толку многу стихови кажани на едно место, патоказ на еден живот, но и на многу луѓе, разновидност на јазици, а една мисла, љубов за цел свет. Зборовите на мирот го поврзаа светот, искажаните стихови на луѓето без граници беа мелем за сите присутни, лек за секоја душа, посакуваш да нема крај.

Модератори на настанот беа Љубица Рибик и Милан Новак, а програмата беше отворена со песната *Македонија* од Дадо

Топиќ во изведба на Милко Дедахп Киш. Потоа почнаа да се слеваат стиховите како река која нема крај. Посебни гости на вечерта беа нашите Македонци: Марина Мијаковска од Скопје, Љубинка Донева од Кочани, Петко Шипинкаровски од Струга и професор Васил Тоциновски од Скопје, како и Валерио Орлик од Риека. Патот на поезијата и на македонскиот збор водеше од Вараждин, преку Марибор и заврши во Загреб.

Оваа вечер, покрај поезијата на гостите, се слушнаа стихови на поети и поетеси од Загреб, Марибор, Вараждин, а меѓу нив и стихови од книгата „Огниште“ на Милена Златеска, која присутните ги поздрави во име на Друштвото и рече дека е горда што е дел од настанот, упатувајќи благодарност до организаторите. Стиховите како да ги раширија рацете и го гушнаа светот.

„Татковино моја рашири раце, земи ме и мене“, се мислите на секој кој е далеку од својот дом.

Михаела Златеска

Друштвото како место за учење и дружење

Кога пред повеќе од дваесет години се основа МКД „Браќа Миладиновци“ во Осиек, немавме свој простор. Често пати, кога зборувавме зошто ни треба место на кое ќе се собираме, знаевме да речеме „за да се дружиме, да учиме македонски, да ги негуваме нашите обичаи“. Денес, нашите простории се место на коешто се собираме за да размениме искуства, но и да учиме.

Така, во нашите простории секој понеделник учиме маке-

донски: наставата по македонски јазик за возрасни ја води нашата учителка Јагода Тренеска Цветичанин.

Во Друштвото доаѓаме и кога сакаме да сликаме. Нашата сликарска секција за прв пат беше организирана на 31 март, но иако е најмлада, многу е креативна. Нивните креации за прв пат ќе бидат претставени на овогодинашните „Денови на браќата Миладиновци“ (јуни 2017).

Во Друштвото се собираме и за да одбележиме важни датуми. А има ли нешто поважно од роденден? Посебно кога е тој, ни помалку ни повеќе, деведесетти? Еден таков ден прославивме на 29 март 2017. Тогаш нашата долгогодишна членка Славна Панзовска Остовиќ со торта и свеќички, песна и оро го прослави својот роденден. Баба Славна, нека ти е среќен и долговечен!

Јулијана Тешија

Одбележан Денот на жената 8-ми март

Ваа пролет во Осиек беше весело и распеано. Просториите на МКД „Браќа Миладиновци“ беа исполнети со членови и активности. А сè почна со цвеќиња.

Секоја година на 8-ми март, во просториите на Друштвото,

свечено и весело го одбележуваме Меѓународниот ден на жената, во чест на милионите жени од целиот свет кои се бореле за остварување на правата на жената во сите сегменти на својот живот.

Во Осиек, веќе традиционално, претседателот Борис Трајановски нè пречекува со цвеќе, а ние го наградуваме со песна и солени и благи колачиња. Така беше и оваа година, а не се сомневаме, така ќе биде и догодина!

Ј. Т.

Расцветани Цветници

На традиционалната манифестација „Шарени јајца во боите на градот“ беа претставени велигденските обичаи на националните малцинства на градот на Драва

На 9 април 2017 година, една недела пред Велигден, плошта-

дот Анте Старчевиќ во Осиек беше премал да ги собере сите учесни-

ци на традиционалната манифестација „Шарени јајца во боите на градот“ на која беа претставени велигденските обичаи на националните малцинства на градот на Драва.

Помеѓуштандовите на коишто се претставуваа традиционалните

обичаи на нашите предци, беше и оној на МКД „Браќа Миладиновци“. Оваа година нашите членови се претставија со ракотворби, прекрасно украсени јајца и јадења со кои редовно ги освојуваме срцата на осиечаните.

J. T.

Шарени чорапи и весели срца

Знаете ли зошто шарените, распарени чорапи се симбол за лицата со 21 хромозом, носителите на синдромот Даун? Затоа што овие прекрасни, весели луѓе не можат да спојат ист пар чорапи. Не можат тие да направат ни некои други нешта како останатите луѓе, но затоа, за разлика од сите нас, можат да сакаат безгранично, со

полно срце, без трошка омраза.

Светскиот ден на лицата со синдромот Даун во Осиек беше одбележан на плоштадот Анте Старчевиќ на 21 март 2017 година. Во прославата се придружи и МКД „Браќа Миладиновци“ донирајќи пакет грицки за децата од Здружението за синдром Даун на Осиечко-барањската жупанија.

J. T.

ICC 3D d.o.o.

DEZINFEKCIJA • DEZINSEKCIJA • DERATIZACIJA

Radnička cesta 75 • 10000 Zagreb

tel.: 01/60 40 100 • fax: 01/60 40 103

mob: 091/5251 141

e-mail: icc-3d@icc.hr

Razlika koja se vidi.

Savršeno je moguće.

Христос е светлина, вистина, живот, радост и мир

Како и секоја година во пресрет на најголемиот христијански празник Велигден, така и оваа 2017 г. ние Македонците во Р. Хрватска со голема радост во срцата ја испочитувавме и исполнувме нашата вековна традиција и христијанска должност кон Бога

Во последната страдална недела во Великите денови нашиот духовен отец, нашиот свештеник и пастир од Бога пратен овде во нашата втора татковина, протојереј Кирко Велински нè поучуваше преку Светата Литургија и словата од Евангелието за големината и значењето на празникот над празниците Велигден.

Овој извадок од Светото писмо внесува радост и утеха кај сите луѓе. „Во светот ќе имате жалост, но бидете храбри, зашто Јас го победив светот“ (Јн. 16,33), ги уверува родовите човечки Господ, единствениот Кој со смртта, смртта ја победи.

На Велики четврток домаќинките рано пред изгрејсонце ги бојадисаа велигденските јајца во црвена боја која ја симболизира Христовата крв пролеана на крстот за нашето спасение и простување на гревовите, а самото јајце пак е симбол на нов живот и ново раѓање, нов почеток.

Взаемно помагање и почитување

На Велики Петок се поклонивме и протнавме под плаштаницата која го симболизира Христовиот гроб, се присетивме за нашите гревови поради кои Господ Исус Христос беше суден, измачуван, страдаше и беше распнат.

Вечерта на Велика сабота повторно се собравме во голем број пред црквата, ги завртем трите кругови околу црквата како симбол на трите најтешки денови до Воскресението, Му се помоливме заедно на Бога и со нетрпение го дочекавме неделното Велигденско утро.

Неделата бевме повторно сите заедно, радосно собрани во храмот.

Живееме во еден свет во кој средствата за општа комуникација постојано пренесуваат непријатни известувања за терористички дејствија, за војни на разни места, за природни катастрофи, проблеми заради верски фанатизам, глад, бегалски кризи, тешки болести, сиромаштија, чувство на небезбедност и слични непожелни состојби. Среди ваквите секојдневни „крстови“, кои ние луѓето ги поднесуваме со роптење, доаѓа нашата мајка: светата Македонска православна црква да нè потсети дека можеме да бидеме радосни, зашто нашиот началник Христос ги победи овие страданија и ја донесе радоста, осветлувајќи ја вселената. Нашата радост се потпира на уверувањето во победата на Христа. Имаме целосно уверување дека доброто е победник, затоа што Господ дојде во светот и излезе за да победи. Затоа што тој свет е Христос, Тој е: светлината, вистината, животот, радоста и мирот.

Таа радост ја носи со себе секој верник, за сите взаимно да се сакаме, да си помагаме и да се почитуваме.

Благослов и љубов

Свештеникот и членовите од Црковниот одбор направија

огромен напор и сакаа симболично да ни ја пренесат оваа порака, па така, сите присутни во црквата си појдоа дома со вреќичка велигденски подарок. Можеби за некои скромни, но за многумина добредојден во оваа финансиска криза. Вреќички полни благослов и љубов.

Убави денови, убави дружења и видувања, но уште поубави би биле кога конечно ќе се преселиме во нашата нова црква, во која што работите полека течат.

Драги браќа и сестри постојано да се потсетуваме еден со друг, без критика или осудувања, да се поттикнуваме и мотивираме несебично, кој колку може и милува свој придонес да даде за да се изгради храмот што поскоро.

Оти нема помила и повеќе Богоугодна жртва од онаа кога раката со љубов дава, да даваме од она што го имаме благодарение на Бога. Оти сè што овде имаме, сите богатства кои овде ги стекнуваме се само поради тоа што сме благословени од Бога, знаеме многу случаи каде преку ноќ работите се изменуваат, болести напаѓаат, семејства банкротираат и сè е како никогаш да не било.

Затоа со радост и срце смирено, срце полно благодарност кон Бога да застанеме со вера и надеж пред воскреснатиот Христос, да Му се довериме на Оној Кој ги држи конците на сета материја, Господ на радоста и здравјето и да дадеме свој прилог за Господовиот дом, нашиот храм. Оти наградата за тоа дело ќе ни биде утרוстручена.

**ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!!!
НАВИСТИНА ВОСКРЕСЕ!!!**

Бранкица Богатинов

Со црвени јајца и молитва за Велигден

Македонската православна црковна општина „Св. Јоаким Осоговски“ од Пула, повеќе од дваесет години го одбележува Воскресението на Господ Исус Христос – Велигден. Секоја година верниците на МПЦО се доследни во духот на верата, традицијата и обичаите и со љубов и голема почит кон својата вера го слават овој голем Христијански празник.

Оваа година на 16 април, во црквата „Св. Фрањо“ во Пула беше одржана света литургија, предводена од отец Стефчо Беќарски кој допатува од Р. Македонија. Работните тела на МПЦО со претседателот, Ратко Златески, и парохискиот свештеник на МПЦ во Р. Хрватска, протојереј Кирко Велински, сите декларирани Македонци во Истарската жупанија писмено ги информираа со молба колку можат да придонесат за побрза изградба на нашата прва црква во Р. Хрватска.

Големиот број на верници кои присуствуваа на богослужбата радосно си го честитаа празникот со „Христос воскрес – Навистина воскрес“. Присутни беа и претставници на МПЦО „Св. цар Констан-

тин и царица Елена“ од Риека. По заедничката молитва, голем број на верници, кои во целост ги испостија постите од 27 февруари па сè до Велигден на 16 април, зедао света причест, како и доста деца, кои со радост ја примаа причеста.

Во името на МПЦО беа поделени сто црвено вапсани јајца кои, исто така, најголема радост беа за најмладите, а оваа година имаше и донација од МПЦ во Р. Хрватска.

Во одбележувањето на овој голем празник учество зедао и учениците по македонски јазик и култура по моделот Ц од ОУ „Центар“ од Пула кај Сашка Соломоновска Јаневска, професорка, кои направиле слики во вид на зајачиња и ги поделија заедно со црвените јајца на најмладите, така што се красеа кошниците полни со јајца кои оваа година ги вапсуваа и подарија семејствата Златески и Јаневски.

По молитвата и поздравните зборови на отец Стефчо од Р. Македонија и нашиот парохиски свештеник, славата и дружењето продолжи во просториите на Советот на македонското национално малцинство за Град Пула.

Михаела Златеска

Македонска православна црква - Охридска архиепископија
Европска епархија
„Света Злата Мегленска“ - Загреб
Р. Хрватска

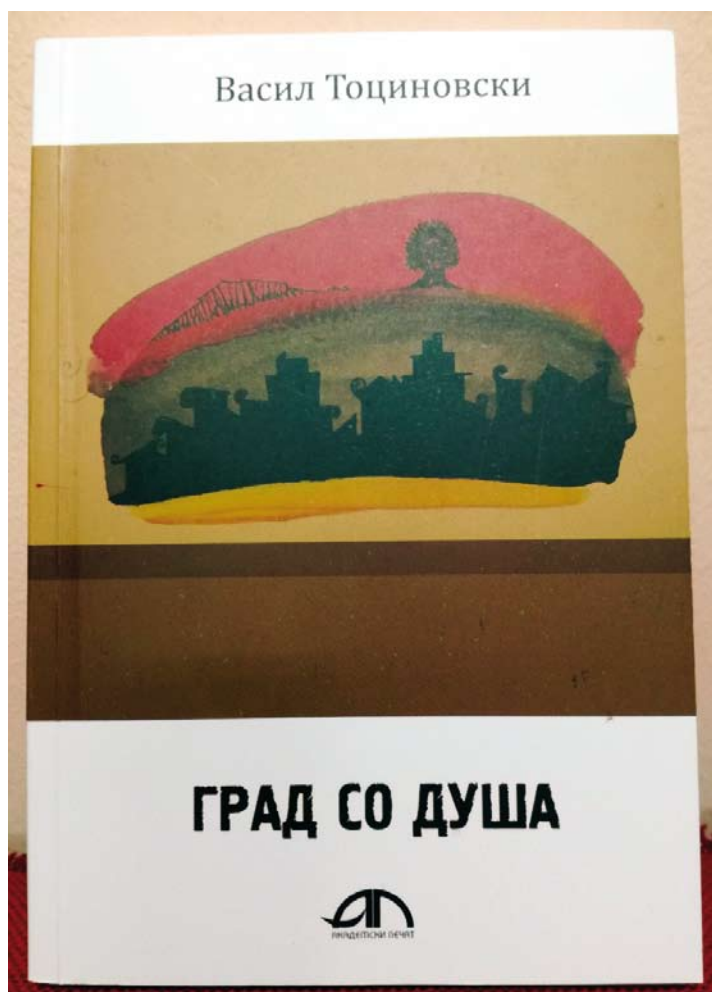
„Секој од Вас да дава од се срце, а не со жала или принуда, оти Бог го љуби оној што од срце дава.“

Црква „Света Злата Мегленска“ во изградба
Crkva „Sv. Zlate Meglenske“ u izgradnji

Z.R. HR 4023 60 000 1101 569 965 - kunski racun
HR 1323 6 0000 1500 3326 98 - devizni racun
BIC (SWIFT) ZABA HR2X
So naznaka: Za izgradba na MPC vo Zagreb

Почитувани,
Вашата љубов и поддршка нам, сега ни е најпотребна.
Долгогодишниот наш сон станува реалност, но заедно секој според своите можности можеме повеќе!
Секој прилог за нас е драгоцен, затоа што, со самото тоа покажувате интерес и љубов кон црквата и Бога.

Град со душа

Новата книга на неуморниот писател и научен работник Васил Тоциновски именувана *Град со душа* се појави во издание на „Академски печат“ од Скопје. Станува збор за автор кој во последнава деценија континуирано ги проследува, толкува и вреднува македонско-хрватските книжевни, јазични и културни врски од минатото и сегашноста. Книгата содржи шеесет критики, есеи и записи за автори и дела од европските книжевности, а во кои доминираат македонски и хрватски творци. Ова е осма ваква книга на Тоциновски која што го потврдува како

љубопитен и вредносен, авторитетен проследувач на современата книжевност. Станува збор за суптилен критичарски ракопис кој поседува свои ставови, критериуми и оценки.

По обработката на темите и мотивите, потоа комплетното ситуирање на авторот во неговата национална книжевност, тој посебно се задржува на естетските вредности на делото како најзначаен критериум на уметноста и творештвото. Со убав јазик и стил, конкретни записи и јасна мисла, критичките страници се читаат со интерес и задоволство. Оттука Тоциновски е книжевен летописец кој постојано е

Васил Тоциновски е автор кој во последнава деценија континуирано ги проследува, толкува и вреднува македонско-хрватските книжевни, јазични и културни врски

присутен на страниците на многубројни весници и списанија во земјата и во странство, а неговите јавни настапи секогаш наидуваат на извонреден прием.

Книгата е поделена во две тематски целини. Во првата, *Нови вредности*, меѓу другото, пишува за книгите на македонските дводомни автори Елизабета Петровска, Милена Златеска, Благоја Јовановски, Снежана Алексиќ-Стојановиќ, Нова Младеновски, Искра Пенева, но и за познатите хрватски писатели Валерио Орлиќ, Никола Шимиќ Тонин, Анѓелка Корчуланиќ, Иво Кајзер, Џони Божич, Даниела Бачиќ-Карковиќ и други.

Трајни мостови на пријателство

Есејот *Град со душа*, по кој и е именувана книгата, го отвора вториот циклус *Записи*. Тоа се префинети есеистички страници како своевидна автобиографија на професорот Васил Тоциновски и неговите седум академски години како раководител на Лекторатот по македонски јазик и литература на Филозофскиот факултет во Ријека. Тоа, како што е познато, е најголемиот македонистички центар во светот. Текстот потврдува дека новото дело на овој автор било зачнато и завршено токму во тој пе-

риод и на назначениот простор. Есеистичките записи ги бележат животните и творечки врвици на бележити македонски општественици и творци како што се оние во Хрватска: Алдо Климан, Емилија Дупарова, Фари Ибраимовски, Дарко Дуковски, Јагода Треневска Цветичанин, Живка Михаљевиќ и други. Или за претставници од други национални заедници: Ксенија Грабусин, Жарко Милениќ, Олга Лалиќ Крофицка, како бележити пријатели и афирматори на македонската литература и култура во светот.

Тоциновски е автор кој постојано гради нови и трајни мостови на пријателство, доверба и соработка меѓу народите и државите. Така во оваа негова книга се одвојуваат и приложите за два заеднички книжевни зборници на хрватски и македонски поети, *Од еден до друг брег* и *Риечка поетска читанка*, како творечко збратимување на Ријека со Струга и со Прилеп. Треба да запишеме дека новата книга на Тоциновски не е само значајна и интересна појава за современата македонска книжевност, туку и за поширокиот европски литературен простор исполнет со трајни вредности на човечко и творечко постоење и создавање.

Е. Петровска

Кралот на гитара го вжари Загреб

Во саботата, на 1 април 2017 година, концерт за паметење одржа македонскиот и светски признат виртуоз на гитара Влатко Стефановски. Под името Влатко Стефановски Трио во загрепската „Творница културе“ тој настапи заедно со басистот Џоле Максимовски и тапанарот Дино Милосављевиќ. Речиси два и пол часа публиката во преполната сала без престан уживаше во неповторливиот амбиент на ова музичко совршенство.

Стефановски во Загреб секогаш е добредојден. Неговите маестрални изведби редовно измамуваат големи пофалби и позитивни критики и не е чудно што го прати имицот на „кра-

лот на гитара“. Така беше и овој пат. Почетокот на концертот беше резервиран за акустичен репертоар со балади, како што е преработката на *Успаванка за Радмила М* од „Бијело дугме“, а потоа следеше загревање со *Ципси меџик*, како вовед во наизменичните брзи и бавни ритмови. Се речеа најдобрите вокално-инструментални хитови од „Леб и сол“ и од неговата соло кариера, *Сеир*, *Кумова слама*, *Мамурни луѓе*, *Као какао*, *Јовано*, *Јованке*, *Чукни во дрво...* Силни овации добија и изведбите на познати македонски ора во ритам на 7/8, па 11/8 и, како кулминација, фасцинантните 13/8.

Крајот на концертот беше нагласен со два биса. *Учи ме, мајко, карај ме* и *Скопје* ја вжарија публиката, а по изведбата на култната *Бистра вода*, повеќе не вредеше ништо да се свири, како и рече самиот Стефановски.

Благодариме за одличниот концерт и со нетрпение го очекуваме следниот!

Е. П.

На 22 април 2017 година младиот и талентиран македонски пејач **Давид Темелков** се претстави пред загрепската публика. На пладне одржа мини концерт по повод „Денот на продавниците на плочи“ во музичкото кафуле „Нова плоча“ на загрепската „шпица“. Ги исполни своите веќе добро познати хитови „Била је боља“ и „Дишам за нас“. Потоа забавата продолжи на популарниот Цветен плоштад каде се одржа „Story Green Day“ – настан по повод „Денот на планетата Земја“. Пред многубројните граѓани, меѓу кои се најдоа и неколку Македонци, Темелков го промовираше својот најнов хит, песната „Љубав на даљину“, притоа делејќи автограми и сликајќи се со воодушевените фанови.

Блиц вести од културата

Од 27 до 30 април 2017 година во организација на Огранокот „Селачка слога“ од Бушевец се одржа **15. меѓународен фестивал на детски фолклор во Туропоље „Детски игри“** со настапи во Бушевец, Вуковина, Велика Горица и Лекеник. На Фестивалот учествуваа фолклорни групи од Италија, Србија, Македонија и Хрватска. Македонската фолклорна традиција ја претстави ФА „Кит-

ка“ од Истибања. Завршниот настан се одржа во ОУ „Младост“ во Лекеник, каде Истибањците се претставија со песни, ора и детскиот обичај „Ората копата“ од источна Македонија. Богата манифестација со голем број учесници која ги соедини различностите и убавината на детскиот фолклор со цел за нивно меѓусебно запознавање и дружење.

Е. П.

Магична игра

Изложените дела се од приватна збирка на познатиот академски сликар Ордан Петлевски, создавани во период од 50-тите до 80-тите години на минатиот век

На 10 март 2017 година во Радничка галерија – РАГА во Загреб беше отворена изложба насловена *Магична игра* на познатиот академски сликар Ордан Петлевски. Кустос на изложбата беше Феѓа Гавриловиќ, а делата се од приватна збирка, создавани во период од 50-тите до 80-тите години на минатиот

век. Изложбата можеше да се погледа до 14 април.

Ордан Петлевски (1930-1997) е сликар, графичар и илустратор во современата македонска и хрватска ликовна уметност и е еден од иницијаторите за создавањето на Музејот на современа уметност во Скопје во 1963 година. Роден е во Прилеп. Во Загреб доаѓа на студии и по дипломи-

рањето на Академијата за применети уметности во 1955 година, продолжува да се усовршува во мајсторската работилница на уметникот Крсто Хегедушиќ. Потоа заминува на краток студиски престој во Париз и кон крајот на 50-тите години се враќа во Загреб, каде останува да твори до крајот на својот живот.

Опусот на Петлевски се движи од фантастика и надреализам до енформел и сликарство на материја. Тој гласи за еден од најголемите енформелистички сликари создавајќи свој сопствен уникатен енформел. Неговиот уметнички израз е карактеристичен по органските форми кои слободно се шират и со асоцијациите од микросветот. Петлевски одржал голем број самостојни и групни изложби на овие простори и во светот. Добитник е на бројни награди, меѓу кои се прво место на I. меѓународно биенале на младите во Париз, награда за сликарство во Лозана, прво место на I. југословенско триенале по ликовна уметност во Белград, хрватската награда „Владимир Назор“ и други.

Е. П.

20 godina
godina
sa
Vama **AMPER**
SERVIS

Cvjetna 6, 10370 Dugo Selo

Ispostava: Čulinečka 52, 10000 Zagreb

Instalacije inteligentnih sustava-pametne kuće
Automatizacija, upravljanje i nadzor instalacija u građevinama
Izrada tehničkih rješenja instalacija

*Elektroinstalacije jake i slabe struje *Centralno i podno grijanje *Ventilacija i klimatizacija *Vodovod i odvodnja *Gips kartonski radovi *Elektrostatički podovi *Automatska zaljevanja *Centralno usisavanje *PVC stolarija, inox i crna bravarija

Tel.: 01/2913-194, tel/fax. 01/2913-188, mob.: 0912230 077, 091 4771 777

E-mail: amper-servis@zg.t-com.hr

Direktor : Jonče Ilievski

Македонски јазик на радио во Хрватска

Задар – Радио 057, недела од 16,30 до 17 ч. емисија „Македонска ура“, фреквенција 91 мегахерц или на www.057info.hr. Водители Мирјана Мајиќ и Елвис Папиќ.

ИМЕНКИ (СУПСТАНТИВИ) (тринаесетти дел)

ФУНКЦИИТЕ НА ИМЕНКИТЕ ВО РЕЧЕНИЦАТА

Именката ги има следниве функции во реченицата:

подмет: *Липите цутат во јуни.*

директен предмет: *Јана купиła книга.*

индиректен предмет: *Му се јавив на Марко.*

предмет со предлог (предлошки предмет): *Се плаши од вода.*

прилошка определба: *Кучето лежи под маса.*

именски дел од прирокот: *Бојан е ученик.*

вокативна: *Сакам да се сретнеме, Иване!*

атрибут: *Купив три литри млеко. – Соседот Игор прв излегува од дома.*

Марија Георгиева-Петриќ
судски преведувач за македонски јазик

(Според „Кратка македонска граматика“, 25 октомври 1944)

Ноќ на книгата посветена на Кочо Рацин

Книгата е огромно богатство, извор на знаења и чувства, таа може да направи чуда, да нè одведе секаде, да нè врати во времето кое поминало и да ни биде патоказ кон иднината за среќен и поубав живот

Кочо Рацин е основоположник на македонската современа поезија и е еден од најголемите поети во историјата на македонската литература. Многу институции и установи во Република Македонија го носат неговото име. Творештвото на поетот наречен *славеј што пее со затворени очи* опфаќа неколку области, но најголем придонес дава во поезијата, особено со стихозбирката *Бели мугри*, објавена во Самобор, 1939 година.

Животот и книжевната дејност на Кочо Рацин беше овогодешна тема на *Ноќ на книгата 2017* која се одржа на 21 април во организација на Заедницата

на Македонците во Република Хрватска и МКД „Охридски бисер“ од Загреб. Веќе трета година по ред Македонците учествуваат на оваа манифестација која ја слави културата на читање, книгата и издаваштвото во Хрватска. Книжевната вечер под назив *Запознајте ја македонската книжевност*, ја водеше Елена Ристова, а кратко предавање одржа и Горан Коров, интерпретирајќи ја песната на Рацин *Смртта на астурискиот рудар*.

На настанот одржан во пресрет на *Светскиот ден на книгата* беа претставени и книгите во издаваштво на ЗМРХ како и списанието *Македонски*

глас. Поезија на македонски јазик читаа членовите на литерарно-драмската секција „Ленка“ при Друштвото и гостите, меѓу кои беше и Мачеј Качоровски, вршител на должноста при Амбасадата на РМ во РХ.

Вечерта посветена на Кочо Рацин и на македонската поезија низ проекција и рецитали беше добар поттик за продлабочување на врските помеѓу хрватскиот и македонскиот народ, но и за збогатување на односот кон книгите и читањето воопшто, зашто книгата е како топла преградка, таа секогаш била и ќе остане најдобар пријател на човекот.

Е. Петровска

Во Градиште во Младо Нагоричане нови археолошки наласи

Освен со природните убавини и топлината на луѓето која станува неодојлива во впечатоците на туристите, и секако вкусната храна и вино, Македонија привлекува внимание и со своите археолошки локалитети, како сведоци на минатото

За археолошките наоѓалишта во Македонија пројавуваат интерес не само експертите од оваа област, туку и припадниците на пошироката јавност, па така неодојливи стануваат посетите на Требениште, Стоби, Хераклеа Линкестис и другите археолошки локалитети. Пронајдените археолошки наоди како што се базилики, театри, плоштади, палати, бањи богато декорирани со мозаици, мермерни и бронзени скулптури и орнаменти, укажуваат дека уште во античкиот период во Македонија бил развиен градски живот во овие урбани средини.

Бројните археолошки локалитети на територијата на Македонија имаат богат археолошки наод, како што се керамика, мо-

нети, орудија, накит, статуи во разни димензии и слично богатство кое се чува во поголемите музеи во Република Македонија.

Во последните четири години археолозите се насочени кон истражување на повеќеслојното наоѓалиште на локалитетот Градиште кај селото Младо Нагоричане, каде се откриени делови од градби, меѓу кои значајни се остатоците од градбата која најверојатно била луксузна резиденција или палата од 4. век п.н.е. Пронајдени се и богата декоративна камена пластика и капители од јонски столбови.

Локалитетот Градиште во Младо Нагоричане првпат е откриен пред околу 30 години, а уште при самото прибирање на површинскиот материјал увидено е дека станува збор за

богата населба лоцирана на левиот брег на Пчиња, која егзистирала во периодот на енеолитот, железното време, раната антика и хеленизмот.

Како што дознаваме, откриени биле сидови премачкани со малтер со фреско декорација, што сведочи за високото културно и цивилизациско ниво на кое се наоѓал овој безимен град на локалитетот Градиште.

Истражувањата кои ги водат стручни лица од Институтот за историја на уметност и археологија при Филозофскиот факултет од Скопје, во соработка со археолозите од Музеј Куманово, се продолжени до 15 јуни годинава, а потоа ќе следи обработка на материјалот и нивно документирање.

Милена Георгиевска

Вкусовите на Македонија

Таратор

За топлите летни денови како освежителна салата во Македонија сè повеќе се подготвува познатиот и вкусен таратор.

Потребно е: кисело млеко, свежа краставица, сол, бибер, 100 г ореви, малку магдонос, маслиново масло.

Подготовка: Краста-

вицата се сечка на ситни коцки, лукчето истолчете го со малку сол, па додадете ја краставицата и киселото млеко и сè убаво соединете. Додадете ги исечканите ореви (не е задолжително, туку по вкус) и додадете маслиново масло.

Најдобро е салатата пред послужување да отстои во фрижидер. Се декорира со сечкан магдонос или сечкани ореви.

Македонско грне

Потребно е: 2 главици сото, пиперките, домати-кромид, 300 г масло, 3 пиперки зелени, 600 г телешко месо, 1 китка магдонос, 2 домати, 3 големи моркови, сол, црн пипер, малку вегета.

Подготовка: Кромидот се пропржува на масло додека не добие златно жолта боја. Потоа се додаваат морковите, ме-

сото, пиперките, домати-кромид, пиперот и солта и сè заедно се пропржува. Се додава малку бело вино и вода, се претура во грне, се додава магдоносот ситно исечкан и се пече додека месото не омекне (околу еден час). На крај додајте ситно исечкан магдонос. По желба може да се додадат и лути пиперчиња.

Попарени колачиња со ореви

вода, сок од половина лимон. За украс: неколку лажици крупно сечкани ореви или лешници.

Подготовка: Се зоврива водата, се додава шеќерот, внимавајте да не претече. По 8 минути се додава лимонскиот сок и се вари уште 5 минути, па се трга од оган. Потоа во подлабок сад се става путерот (растопен), шеќерот во прав, гризот, јајцата, кокосот и прашокот за печиво, па сето тоа се промешува. Се додава брашното па тестото се меси додека не стане меко. Од дело-

ви на тестото во големина на орев се формираат топчиња, се редат во плех покриен со хартија за печење. На секое колаче во средината се втиснува по едно парче орев или лешник. Се пече 30 минути во рерна претходно загреана на 180 степени. Кога колачите ќе добијат златно кафеава боја, се вадат од рерна и додека се млаки со голема лажица се преливаат со сирупот. Потребно е да отстојат во сирупот 7-8 часа, за да ја впијат течноста.

М.Г.

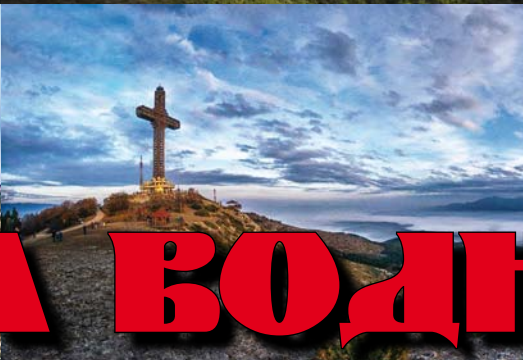
Потребно е: (за 38 колачиња) За тесто: 350 г брашно, 150 г шеќер во прав, 40 г путер, 4 лажици гриз, 2 јајца, 2 лажици кокосово брашно, 1 лажица прашок за печиво. За сируп: 600 г шеќер, 600 мл

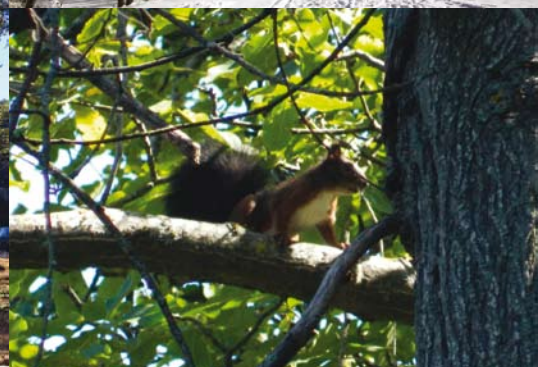
Убавините на Македонија

Љепоте Македоније

НА ВОДНО

На само половина час одење од Скопје, во јужниот дел на Скопската Котлина сместена е планината Водно. Ова омилено и најпосетувано градско излетиште прогласено е за парк-шума во 1976 г. Планината е долга 12 км и широка 5,5 км, односно зафаќа површина од 4.573 хектари. Највисока точка е врвот Крстовар (1066 м) каде се наоѓа Милениумскиот крст подигнат во чест на 2000-годишнината на христијанството. До него од 2011 г. сообраќа жичница со кабини.

Глетката од врвот е грандиозна. На исток се гледаат Осоговските Планини, на север Скопска Црна Гора, на запад Шар Планина, а на југ Карацица, Јакупица и Даутица. Изненадувачки стрмно, со пријатна, типично планинска клима, Водно е магнет за планинарите, велосипедистите и авантуристите – волшебено со својата божественост и чист воздух, мистично во магливите

денови, накитено со цвеќиња и зеленило на пролет, во есен обоено во боите на виножито, а во зима оснежено, со борови и елки натежнати од снег.

Ако патот ве нанесе на Водно, искористете ја можноста за посета на Видковецот, но и на културно-уметничките споменици и старите православни манастирски цркви од кои посебно се издвојува „Св. Пантелејмон“ (1164 г.) во Горно Нерези. На терасата на хотелот „Средно Водно“ се снимани сцени од филмот „Мemento“ на Димитрие Османли (1967 г.). На јужната страна на Водно, на локалитетот Говрлево е пронајден „Адам од Македонија“, мала керамичка фигура на машко торзо во седечка положба од времето на Неолитот, кој е единствен археолошки раритет во светот и претставува споменик на човештвото.

Според преданијата, Водно не го добило името поради богатството со вода (иако има дури 41 извор, 36 на

северната и 5 на јужната страна), туку поради големите порои што се спуштале до градот и го поплаувале. Куките во подножјето често знаеле да билат затрупани од огромно количество камења и кал од пороите. Затоа постојаното пошумување има значајна улога во зачувување на планината и градот.

Изворите, потоците, водопадите (меѓу кои е и водопадот „Прскало“, висок околу 15 м) и подземните води на Водно значат живот за 1010 видови зимзелени и листопадни растенија и лековити билки, од кои 868 се автохтонни, како и за многу птици и животни – срњи, елени, волци, дивји свињи, лисици, верверички, куни, зајаци... Прошетајте, рекреирајте се, уживајте на падините на скопската убавица, движењето ќе ви отвори нови хоризонти и ќе ве инспирира да го засакате овој ангел чувар на градот.

Е. Петровска